BANCA NAŢIONALĂ A MOLDOVEI

H O T Ă R Î R E
cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale

nr. 231 din 27.10.2011
(în vigoare 01.01.2012)

Monitorul Oficial nr.216-221 art.2007 din 09.12.2011

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiţiei
al Republicii Moldova
nr.856 din 1 decembrie 2011
Ministru_____Oleg EFRIM

În temeiul art.5, 11, 44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările şi completările ulterioare şi art.25, 28, 33, 40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale, conform anexei nr.1.

2. Se abrogă unele hotărîri ale Băncii Naţionale a Moldovei, conform anexei nr.2.

3. Băncile, în termen de 3 luni din data intrării în vigoare a prezentei hotărîri, îşi vor aduce activitatea în corespundere cu prevederile Regulamentului menţionat la punctul 1 din prezenta hotărîre.

4. Activele trecute la pierderi din contul reduceri pentru pierderi la active care la situaţia din 31 decembrie 2011 au fost reflectate la conturile extrabilanţiere, odată cu restabilirea lor în bilanţul contabil vor fi clasificate în categoria "compromise".

5. Prezenta hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi intră în vigoare la 1 ianuarie 2012.

PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAŢIE
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI **Dorin DRĂGUŢANU**

Chişinău, 27 octombrie 2011.
Nr.231.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Consiliului de administraţie
al Băncii Naţionale a Moldovei
nr.231 din 27 octombrie 2011

REGULAMENT

cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale

I. DOMENIUL DE APLICARE ŞI NOŢIUNI

1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale (în continuare – Regulament) se aplică de către bănci în scopuri prudenţiale la clasificarea şi calcularea mărimii reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamentele condiţionale ale băncii supuse riscului de credit şi anume:

1) la următoarele active:

a) conturi "Nostro" în bănci (inclusiv mijloacele ce reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaţionale de plăţi);

b) plasări în bănci (inclusiv plasările overnight care nu au depăşit termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între plăţi, mijloacele ce reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaţionale de plăţi);

c) valori mobiliare a cost amortizat;

d) deţinerile băncilor în capitalul întreprinderilor;

e) credite (inclusiv plasările overnight care au depăşit termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între părţi, factoringul, cambiile, cambiile scontate, cardurile de credit, overdrafturile temporare permise, overdrafturile neautorizate ce depăşesc suma de 100 de lei, finanţarea tranzacţiilor comerciale, acordurile REPO, plasările-garanţii în bănci, datoriile debitoare privind leasingul financiar şi alte substituente directe de credit (active cu proprietăţi asemănătoare creditelor la care evaluarea gradului de risc se efectuează similar creditelor));

f) datorii debitoare pe investiţii capitale şi imobilizări necorporale;

g) datorii debitoare aferente decontărilor documentare;

h) datorii debitoare aferente decontărilor cu persoane fizice şi juridice;

i) active (bunuri) transmise în posesie/achiziţionate în schimbul rambursării datoriei;

j) dobînzi şi alte sume calculate şi reflectate în evidenţa contabilă a băncii care urmează să fie primite;

2) la următoarele angajamente condiţionale ale băncii de acordare şi investire pe viitor a mijloacelor băneşti (cu excepţia celor care conform punctului 4 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.111/2018 (în continuare - Regulamentul nr.111/2018), sunt distribuite la categoria cu risc scăzut) (în continuare – angajament condiţional):

a) obligaţii de procurare a valorilor mobiliare/deţinerilor băncilor în capitalul întreprinderilor;

b) acreditive şi garanţii emise (cu excepţia acreditivelor şi garanţiilor acoperite cu mijloace băneşti);

c) obligaţii de acordare pe viitor a creditelor;

c^1) obligaţii de plasare a depozitelor în viitor;

d) trate acceptate;

e) cambii vîndute cu andosamentul băncii.

[Lit.f) abrogată prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

Noţiunile şi esenţa categoriilor de active şi angajamente condiţionale pentru care se aplică prezentul Regulament se determină în conformitate cu legislaţia în vigoare şi Standardele Internaţionale de Raportare Financiară.

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]
[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.240 din 09.12.2013, în vigoare 24.01.2014]

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noţiuni:

a) **activ expirat** – activul, a cărui plată în vederea rambursării/stingerii n-a fost achitată mai mult de 30 zile de la data scadenţei plăţilor prevăzute de contract. În cazul în care un activ devine expirat şi soldul acestuia se consideră expirat;

b) **activ renegociat** – activul nerambursat/nestins (activ iniţial), la care ulterior, în baza unui acord, au fost modificate termenele de efectuare a plăţilor expirate. Pentru calificarea activului ca renegociat, în cadrul renegocierii oricărui activ, pot fi stabilite condiţii preferenţiale prin reducerea ratei dobînzii şi/sau sumei activului iniţial (sumei specificate în contract), ţinînd cont de înrăutăţirea situaţiei financiare a contrapărţii;

c) **activ prelungit** – activ al cărui termen de rambursare/stingere a plăţii, stabilite conform contractului, este prelungit în baza unui acord. Pentru calificarea activului ca prelungit, acordul trebuie să fie semnat înainte de calificarea activului ca expirat conform termenului de plată prevăzut în contractul iniţial. Determinarea stării de expirare a activului se efectuează în baza contractului iniţial şi conform noţiunii "activ expirat";

d) **contraparte** – persoana care reprezintă parte a contractului încheiat cu banca şi are anumite obligaţii faţă de bancă aferente activelor/angajamentelor condiţionale supuse riscului de credit;

e) **plată** – dobînda sau suma iniţială a activului şi dobînda, sau o parte a activului şi dobînda, sau o parte a activului achitată în conformitate cu condiţiile şi modul de rambursare/stingere a activului prevăzute în contract;

f) **reduceri pentru pierderi la active şi angajamente condiţionale** – rezerve pentru absorbirea pierderilor estimate ca urmare a evaluării activelor/angajamentelor condiţionale supuse riscului de credit¤

g) **situaţie financiară** ? totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situaţia patrimonială şi financiară, existenţa şi fluxul capitalului propriu şi al mijloacelor băneşti ale entităţii pe o perioadă de gestiune, inclusiv situaţiile financiare complete şi/sau simplificate prevăzute de Legea contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.2 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]
[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

II. REDUCERI PENTRU PIERDERI LA ACTIVE ŞI LA ANGAJAMENTELE CONDIŢIONALE

3. Banca este obligată să calculeze reducerile pentru pierderi la active/angajamentele condiţionale în mărimile prevăzute la capitolul IV.

4. Banca clasifică activele şi angajamentele condiţionale cel puţin lunar la ultima dată a perioadei gestionare, în corespundere cu prezentul Regulament şi cu politica şi procedurile proprii, elaborate de fiecare bancă în corespundere cu acesta.

[Pct.4 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

5. Activele noi se clasifică la momentul constatării ca activ (apariţiei activului) în bilanţul băncii, iar angajamentele condiţionale noi – la momentul încheierii contractului în baza căruia apar sau vor apărea obligaţiunile băncii înregistrate în evidenţa contabilă la conturile extrabilanţiere. În baza clasificării, mărimea calculată a reducerilor pentru pierderi la active/angajamentele condiţionale se determină în conformitate cu capitolul IV.

6. Reducerile pentru pierderi la active şi la angajamentele condiţionale calculate conform prezentului Regulament nu se reflectă în evidenţa contabilă prin conturile de venit sau cheltuieli.

7. În cazul în care mărimea reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamentele condiţionale, calculată conform prezentului Regulament, prevalează valoarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea aceloraşi active şi provizioanelor pentru pierderi la aceleaşi angajamente condiţionale, formate conform Standardelor Internaţionale de Raportare Financiară, diferenţa respectivă se deduce din fondurile proprii de nivel 1 de bază.

[Pct.7 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

III. CLASIFICAREA ACTIVELOR ŞI ANGAJAMENTELOR CONDIŢIONALE

8. Anterior evaluării activului şi angajamentului condiţional al băncii, valoarea acestuia se diminuează cu valoarea garanţiilor menţionate la punctul 36 subpunctele 3) şi 6) din Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.109/2019 (în continuare - Regulamentul nr.109/2019), dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de aceste subpuncte.
[Pct.8 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.8 modificat prin Hot.BNM nr.240 din 09.12.2013, în vigoare 24.01.2014]

9. La evaluarea activelor şi angajamentelor condiţionale banca va ţine cont cel puţin de următoarele:

a) situaţia financiară curentă a contrapărţii evaluată din punctul de vedere al capacităţii de onorare a angajamentelor;

Situaţia financiară curentă a persoanelor juridice se va evalua cel puţin în baza bilanţului contabil, a situaţiei de profit şi pierdere, a situaţiei modificărilor capitalului propriu şi a situaţiei fluxurilor de numerar, actualizate semestrial, cu excepţia debitorilor, la care suma tuturor creditelor (suma specificată în contract):

- depăşeşte echivalentul sumei de 5 milioane de lei, pentru care obţinerea, analiza şi monitorizarea informaţiei privind situaţia financiară va fi cu o periodicitate trimestrială;
- nu depăşeşte echivalentul sumei de 1 milion de lei, pentru care obţinerea, analiza şi monitorizarea informaţiei privind situaţia financiară va fi cu o periodicitate anuală.

Pentru persoanele juridice banca va obţine situaţiile financiare trimestriale/semestriale în termen de 60 de zile şi cele anuale în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune.

Situaţia financiară curentă a persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, a întreprinderilor individuale, a gospodăriilor ţărăneşti, a persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi a birourilor înfiinţate de acestea, precum şi a cabinetelor individuale ale medicilor de familie se va evalua cu periodicitatea prevăzută pentru persoanele juridice în baza situaţiilor financiare prescurtate sau simplificate sau, după caz, în baza indicatorilor, stabiliţi de către bancă, privind situaţia patrimonială şi financiară a acestora, dar care vor include obligatoriu informaţii privind veniturile din vânzări, profitul net înregistrat, situaţia mişcărilor de numerar, creanţele, capitalul propriu şi datoriile acestora. Pentru persoanele menţionate în prezentul alineat banca va obţine situaţiile financiare semestriale în termen de 60 de zile şi cele anuale în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune.

Situaţia financiară curentă a persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător se va evalua cel puţin anual în baza indicatorilor stabiliţi de bancă privind situaţia patrimonială şi financiară a acestora care se va obţine în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune;

b) respectarea condiţiilor contractuale;

c) capacitatea de plată a contrapărţii bazată pe evoluţia istorică financiară şi/sau estimările viitoare ale fluxului mijloacelor băneşti;

d) valoarea curentă de comercializare a obiectului gajului şi gradul de lichiditate a acestuia pe piaţa Republicii Moldova;

e) mediul de afacere al contrapărţii, starea sectorului economic în care activează şi poziţia în cadrul acestui sector;

f) istoria de credit privind respectarea de către contraparte a obligaţiilor asumate prin contractele de credit;

g) respectarea business-planului sau argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările şi completările ulterioare);

h) situaţia financiară şi capacitatea de plată a persoanei care constituie o garanţie personală (fidejusiune) sau a asigurătorului, cu excepţia creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 400 mii de lei şi a creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor ţărăneşti, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 1 milion de lei.

În cazul debitorilor - persoane fizice, situaţia financiară a fidejusorilor se va evalua cel puţin anual, indiferent de tipul fidejusorului.

În cazul debitorilor - persoane juridice şi al debitorilor - persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, al întreprinderilor individuale, al gospodăriilor ţărăneşti, al persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi al birourilor înfiinţate de acestea, precum şi al cabinetelor individuale ale medicilor de familie, situaţiile financiare ale fidejusorilor se vor evalua cel puţin semestrial, cu excepţia fidejusorilor - persoane fizice care nu practică activitate de întreprinzător, a căror situaţie financiară se va evalua cel puţin anual, indiferent de tipul debitorului;

i) alţi factori care pot afecta respectarea de către contraparte a condiţiilor contractuale.

[Pct.9 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.9 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

10. În cazul angajamentului condiţional, după determinarea valorii conform pct.8, acestuia i se aplică factorul de transformare creditoare în conformitate cu cerinţele punctelor 6 şi 7 din Regulamentul nr.111/2018.

[Pct.10 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

11. După aplicarea prevederilor pct.8 şi 10, activele şi angajamentele condiţionale se evaluează şi se includ în una din categoriile expuse la pct.13-17.

12. Nu se supun clasificării şi nu se calculează reduceri pentru pierderi la:

a) elementele de active/angajamente condiţionale menţionate la punctul 6 din Regulamentul nr.109/2019;

b) elementele de active/angajamente condiţionale menţionate la punctul 36 subpunctele 1) - 6) şi 8) - 10) din Regulamentul nr.109/2019;

c) overdrafturile neautorizate ce nu depăşesc suma de 100 de lei.

[Pct.12 în redacţia Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

13. Activ/angajament condiţional standard.

Activul/angajamentul condiţional se consideră standard în cazul în care nici una din definiţiile expuse la pct.14-17 nu este aplicabilă şi dacă persistă, următorii factori:

a) nu are plăţi expirate;

b) sînt respectate toate condiţiile contractuale, inclusiv cerinţele de constituire a garanţiei;

c) nu a fost renegociat;

d) situaţia financiară a contrapărţii şi fluxurile mijloacelor băneşti viitoare estimate atestă o înaltă capacitate de executare a angajamentelor acesteia şi executarea obligaţiunilor curente şi viitoare;

e) banca dispune de informaţii actualizate privind situaţia financiară a contrapărţii şi a persoanei care constituie o garanţie personală (fidejusiune) pentru datoriile contrapărţii, cu excepţia cazurilor când fidejusiunea constituie:

- o garanţie suplimentară care nu reprezintă tipul principal de garanţie a creditului;
- o garanţie a creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 400 mii de lei;

- o garanţie a creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor ţărăneşti, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 1 milion de lei;

f) nu este nici un motiv de a considera că banca în prezent sau pe viitor va fi expusă riscului pierderii.

[Pct.13 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.13 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]
[Pct.13 modificat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

14. Activ/angajament condiţional supravegheat.

Activul/angajamentul condiţional se va considera supravegheat, în cazul în care capacitatea de plată a contrapărţii/persoanei care constituie o garanţie personală (fidejusiune) este una bună, gradul de lichiditate a obiectului gajului (constituit) are caracteristici stabile, banca a primit toate informaţiile şi datele necesare evaluării situaţiei financiare, dar persistă şi, cel puţin, unul din următorii factori:

a) există probleme potenţiale legate de situaţia financiară a contrapărţii, iar în cazul creditului şi de garantarea acestuia;

a[1]) asupra garanţiei este aplicat sechestru sau interdicţie, altele decât cele aplicate în favoarea băncii. Prevederea nu se aplică în cazul în care la un activ există garanţii suficiente în afară de cele sechestrate sau cu interdicţii. Verificarea existenţei sechestrelor/interdicţiilor asupra garanţiei se efectuează periodic, după cum urmează: pentru bunurile imobile - cel puţin anual, pentru celelalte tipuri de garanţii - în conformitate cu politicile şi procedurile interne ale băncii;

b) există probleme potenţiale privind executarea obligaţiunilor contrapărţii din cauza fluxurilor mijloacelor băneşti neregulate (cu excepţia celor cu caracter sezonier) şi dificil de controlat, deşi bonitatea lor nu s-a deteriorat;

[Lit.c) exclusă prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

d) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de la 31 pînă la 90 de zile;

e) a avut loc cel puţin o modificare ale termenelor de achitare a plăţilor prestabilite conform contractului;

e[1]) activul este utilizat în alte scopuri decât cele prevăzute în contract, în valoare ce nu depăşeşte 5% din suma activului iniţial (suma specificată în contract), cu excepţia creditelor prevăzute la punctul 33;

f) nu se respectă îndeplinirea business-planului sau a argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările şi completările ulterioare);

g) alţi factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca supravegheat.

[Pct.14 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.14 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

15. Activ/angajament condiţional substandard.

Activul/angajamentul condiţional se consideră substandard în cazul în care, banca are certitudinea privind deservirea şi rambursarea activului, dar există riscul pierderilor mai înalt decît cel obişnuit provocat de, cel puţin, unul din următorii factori:

a) situaţia financiară a contrapărţii se înrăutăţeşte;

b) garanţia este insuficientă sau se înrăutăţeşte (ca rezultat al actualizării valorii de gaj nu se respectă gradul de acoperire cu gaj, stabilit de Consiliul băncii în reglementările interne ale băncii);

c) banca nu a primit informaţii actualizate suficiente privind situaţia financiară a contrapărţii şi a persoanei care constituie o garanţie personală (fidejusiune) pentru datoriile contrapărţii, sursele de rambursare a datoriilor, justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit, precum şi alte documente aferente activităţii contrapărţii;

c[1]) activul este utilizat în alte scopuri decît cele prevăzute în contract, în valoare ce depăşeşte 5% din suma activului iniţial (suma specificată în contract), cu excepţia creditelor prevăzute la punctul 33;

c[2]) graficul de rambursare a sumei de bază a activului nu corespunde specificului de activitate a debitorului sau scopului activului şi nu există o justificare în acest sens;

d) fluxurile mijloacelor băneşti ale contrapărţii/persoanei care constituie o garanţie personală (fidejusiune) sînt estimate a fi insuficiente pentru executarea regulată a obligaţiunilor/executarea garanţiei;

d[1]) contrapartea admite plăţi expirate de la 31 de zile până la 90 de zile cel puţin de două ori pe parcursul ultimelor 6 luni până la data clasificării;

e) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de la 91 pînă la 180 de zile;

f) alţi factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca substandard.

[Pct.15 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.15 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

16. Activ/angajament condiţional dubios (îndoielnic).

Activul/angajamentul condiţional se consideră dubios (îndoielnic) în cazul în care există un risc înalt al pierderilor provocat de, cel puţin, unul din următorii factori:

a) există probleme, inclusiv legate de situaţia financiară şi mediul de afaceri al contrapărţii, precum şi de deteriorarea surselor de rambursare a datoriilor, care pun la îndoială şi scad probabilitatea satisfacerii creanţelor actuale/viitoare ale băncii aferente activului/angajamentului condiţional în volum deplin în baza circumstanţelor, condiţiilor create;

b) probabilitatea pierderilor este extrem de mare, dar există anumiţi factori importanţi, concreţi şi bine argumentaţi care în curînd se vor realiza şi care pot contribui la satisfacerea totală sau parţială a creanţelor actuale/viitoare ale băncii aferente activului/angajamentului condiţional;

b[1]) contrapartea admite plăţi expirate de la 91 de zile cel puţin de două ori pe parcursul ultimelor 9 luni până la data clasificării;

c) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de la 181 pînă la 360 de zile;

d) a fost intentat proces de insolvabilitate a contrapărţii pe parcursul relaţiilor contractuale aferente acestui activ/angajament condiţional;

e) activul/angajamentul condiţional face obiectul unui litigiu în instanţa de judecată¤

f) alţi factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca dubios (îndoielnic).

Clasificarea acestui activ/angajament condiţional în categoria "compromis (pierderi)" se amînă pînă la o determinare mai precisă a stării activului/angajamentului condiţional dat.

[Pct.16 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.16 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

17. Activ/angajament condiţional compromis (pierderi).

Activul/angajamentul condiţional se consideră compromis (pierderi), în cazul în care la momentul clasificării nu pot fi satisfăcute creanţele actuale/viitoare ale băncii aferente acestuia, nu există argumente în favoarea faptului că activul poate fi recuperat şi persistă, cel puţin, unul din următorii factori:

a) contrapartea se află în proces de lichidare (cu excepţia băncilor în proces de lichidare din Republica Moldova şi a contrapărţilor a căror datorii sînt garantate cu imobil);

b) obiectul gajului lipseşte;

c) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de 361 de zile şi mai mult;

d) alţi factori similari care constituie motive pentru a considera ferm că recuperarea activului nu este posibilă.

[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

18. Dacă activele/angajamentele condiţionale pot fi clasificate diferit, conform criteriilor date, acestea se referă la o categorie mai dură.

19. Prelungirea şi renegocierea unui activ nu poate să determine clasificarea acestuia într-o categorie mai bună, decît acea care a fost la data prelungirii sau renegocierii.

20. Activele/angajamentele condiţionale clasificate ca substandard, dubios şi compromis sînt considerate neperformante.

21. În cazul în care contrapartea băncii dispune de mai multe active/angajamente condiţionale acordate de aceeaşi bancă şi oricare dintre acestea sunt clasificate ca neperformante, toate datoriile contrapărţii vor fi clasificate în cea mai dură categorie de active/angajamente condiţionale neperformante, în care a fost clasificată cel puţin una din datoriile contrapărţii.

În cazul debitorilor ce fac parte dintr-un grup de clienţi aflaţi în legătură (conform noţiunii "grup de clienţi aflaţi în legătură" definite în Regulamentul nr.109/2019) cu contrapartea, activele/angajamentele condiţionale acordate debitorilor din acest grup se clasifică în cea mai dură categorie în care sunt clasificate datoriile contrapărţii, daca se întrunesc cumulativ următoarele criterii:

a) banca are expuneri neperformante faţă de contraparte care sunt clasificate într-o categorie mai dură faţă de expunerile altor debitori din grupul de clienţi aflaţi în legătură;

b) debitorul se află în relaţie de strânsă legătură pe baza dependenţei economice stabilită în conformitate cu prevederile Secţiunii 3 Capitolului 1 din anexa nr.2 la Regulamentul nr.109/2019 (debitorii care urmează a fi clasificaţi mai dur sunt dependenţi economic de contrapartea neperformantă).

[Pct.21 în redacţia Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.21^1 *abrogat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]*
[Pct.21^1 *introdus prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]*

22. În cazul în care satisfacerea creanţelor băncii aferente anumitor active/angajamente condiţionale evaluate conform punctelor 13-17 poate fi influenţată şi de circumstanţele, şi de condiţiile existente într-o ţară străină ca urmare a evaluării activelor/angajamentelor condiţionale respective, acestea se vor include în una din următoarele categorii (conform nivelului de calitate a creditului prevăzut în anexa nr.4 la Regulamentul nr.111/2018):

1) Standard – corespunde cu nivelul 1 sau 2 de calitate a creditului;

2) Supravegheat – corespunde cu nivelul 3 de calitate a creditului;

3) Substandard – corespunde cu nivelul 4 de calitate a creditului;

4) Dubios (îndoielnic) – corespunde cu nivelul 5 de calitate a creditului;

5) Compromis (pierderi) ? corespunde cu nivelul 6 de calitate a creditului.

[Pct.22 în redacţia Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

23. În cazul în care ratingul atribuit unei ţări/contrapărţi diferă de la o ECAI la alta, se ia în consideraţie ratingul ECAI care a atribuit ratingul cel mai mic.

[Pct.23 modificat prin Hot.BNM *nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]*
[Pct.23 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

24. Ţara care nu a fost evaluată de către ECAI în condiţiile pct.22 va fi evaluată de către bancă, de sine stătător, în baza politicilor şi procedurilor sale interne.
[Pct.24 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

25. În situaţia în care clasificarea activului/ angajamentului condiţional conform pct.13-17 şi 22 este diferită, acesta se referă la categoria mai dură.
[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

26. Constatarea unui activ ca activ expirat nu are drept efect anularea datoriilor aferente activului ale debitorului sau ale altei contrapărţi obligate şi nu afectează dreptul băncii de a cere efectuarea plăţilor respective sau executarea altor creanţe aferente activului.

IV. REZERVAREA NECESARĂ A MIJLOACELOR CALCULATE PRIVIND REDUCERILE PENTRU PIERDERI LA ACTIVE ŞI LA ANGAJAMENTELE CONDIŢIONALE

27. Suma necesară a mijloacelor privind reducerile pentru pierderi la active/angajamente condiţionale se calculează în următoarele mărimi de la suma activelor/angajamentelor condiţionale din fiecare categorie de clasificare conform pct.13-17 sau pct.22:

1) Standard	2%
2) Supravegheate	5%
3) Substandard	30%
4) Dubioase (îndoielnice)	60%
5) Compromise (pierderi)	100%

[Pct.27 modificat prin Hot.BNM *nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]*
[Pct.27 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

V. POLITICI PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI DE CREDIT

[Cap.V (pct.28-29) abrogat prin Hot.BNM *nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]*

VI. PARTICULARITĂŢILE CLASIFICĂRII UNOR ACTIVE ŞI ANGAJAMENTE CONDIŢIONALE

30. Activul/angajamentul condiţional (cu excepţia activului/angajamentului condiţional aferent cardurilor de credit şi activului/angajamentului condiţional care reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaţionale de plăţi, liniilor de credit, inclusiv revolving, cu condiţia că la data prelungirii toate plăţile sînt achitate şi situaţia financiară atestă capacitatea de executare a angajamentelor de către debitor) care a fost prelungit sau renegociat se clasifică:

1) În cazul prelungirii – nu mai sus de categoria "supravegheat" pentru activele care la data prelungirii sînt clasificate în categoria "standard" sau "supravegheat" şi nu mai sus de categoria activului la data prelungirii pentru activele care la aceeaşi dată sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă plăţile la data prelungirii au fost achitate băncii. În aşa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 6 luni după prelungire, dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar). Ulterior, pentru activele care la data prelungirii sînt clasificate în categoria "supravegheat", dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar) şi situaţia financiară atestă o înaltă capacitate de executare a angajamentelor de către debitor, acestea ar putea fi clasificate mai favorabil, iar pentru cele clasificate în categoria "substandard" sau "dubios

(îndoielnic)", dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar), acesta ar putea fi clasificat mai favorabil în funcţie de circumstanţe, dar nu mai sus de categoria "supravegheat".

În cazul în care activul a fost prelungit de două ori şi mai mult din cauza situaţiei financiare instabile, acesta se reclasifică nu mai sus de categoria "substandard" pe parcursul următoarelor 12 luni sau până la scadenţa activului, în cazul în care maturitatea reziduală este mai mică de 12 luni. Ulterior prelungirii, dacă dobânda activului/angajamentului condiţional va fi achitată regulat (cel puţin lunar), iar suma de bază va fi achitată cel puţin trimestrial în rate aproximativ egale în decursul a 12 luni consecutive şi situaţia financiară atestă capacitatea de executare a angajamentelor de către debitor, acestea pot fi clasificate mai favorabil în funcţie de circumstanţe, dar nu mai sus de categoria "supravegheat". În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

2) În cazul renegocierii – nu mai sus de categoria "substandard" pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria "standard" sau "supravegheat" şi nu mai sus de categoria activului la data renegocierii pentru activele care la aceeaşi dată sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă dobînda calculată la data renegocierii a fost achitată băncii sau urmează a fi achitată în primele 3 luni după data renegocierii. În aşa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 3 luni după renegociere, dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar). Ulterior, pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat(cel puţin lunar), acesta ar putea fi clasificat mai favorabil, în funcţie de circumstanţe dar nu mai sus de categoria "supravegheat". În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

[Pct.30 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.30 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]
[Pct.30 completat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

31. Activul/angajamentul condiţional cu rambursarea/stingerea la vedere se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat" de la data la care a expirat termenul primei achitări a dobînzii sau de la data la care banca cere rambursarea/stingerea activului/angajamentului condiţional şi cerinţa nu este satisfăcută.

În cazul în care activul este ulterior prelungit sau renegociat se efectuează clasificarea conform pct.30.

32. În cazul în care au fost rambursate plăţile faţă de activul expirat, clasificat "substandard" şi mai dur şi activul devine la termen, atunci acest activ poate fi clasificat ca standard sau supravegheat în funcţie de circumstanţe. În cazul în care la astfel de activ iarăşi nu se achită plata în termen de 30 de zile, inclusiv, acesta se clasifică nu mai sus ca "substandard", în funcţie de circumstanţe pînă cînd activul devine la termen.
[Pct.32 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

33. Creditul de consum, creditul acordat salariatului băncii (negarantat prin gaj sau alte mijloace de garantare) în valoare (suma specificată în contract) de până la 400 mii de lei şi creditul acordat persoanei juridice, persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderii individuale, gospodăriei ţărăneşti, persoanei fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie în valoare (suma specificată în contract) de până la 1 milion de lei care nu este garantat cu gaj sau prin alte mijloace de garantare, a căror rambursare se bazează numai pe obligaţia debitorului şi pe procedurile asiguratorii interne ale băncii, precum şi datoriile debitoare ale persoanelor fizice şi juridice în valoarea respectivă se clasifică în felul următor:

1) Pentru creditele/datoriile debitoare a căror plată se efectuează nu mai rar decît o dată pe lună:

a) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile pînă la 30 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat";

b) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile de la 31 pînă la 60 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "substandard";

c) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile de la 61 pînă la 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "dubios (îndoielnic)";

d) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile cu mai mult de 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "compromis (pierderi)".

2) Creditele/datoriile debitoare a căror plată se efectuează mai rar decît o dată pe lună se clasifică cu o categorie mai dură pentru fiecare caz prevăzut la punctul 1, cu excepţia celora care deja au fost clasificate în categoria "compromis (pierderi)".

În cazul în care suma tuturor creditelor (suma specificată în contract) acordate în condiţiile acestui punct unui debitor depăşeşte valorile creditelor indicate în prezentul punct, clasificarea acestora se efectuează în conformitate cu punctele 14 - 17.

[Pct.33 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.33 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

33[1]. Creditele/datoriile debitoare în valoare (suma specificată în contract) de până la 400 mii de lei în cazul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător şi de până la 1 milion de lei în cazul persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor ţărăneşti, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie, cu excepţia creditelor prevăzute la punctul 33, care sunt total sau parţial asigurate cu garanţii financiare acordate în cadrul proiectelor specializate de către organizaţiile financiare internaţionale şi/sau de persoanele juridice al căror obiect de activitate îl constituie garantarea creditelor şi al căror patrimoniu este constituit majoritar din participaţii ale băncilor licenţiate sau ale statului:

a) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile de la 31 pînă la 60 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat";

b) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile de la 61 pînă la 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "substandard";

c) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile de la 91 pînă la 180 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "dubios (îndoielnic)";

d) în cazul în care debitorul a reţinut plăţile cu mai mult de 181 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "compromis (pierderi)".

[Pct.33[1] modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.33[1] introdus prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

34. Pe lîngă respectarea termenelor de plată la creditele/datoriile debitoare, în cadrul procesului de clasificare, se vor evalua procedurile asigurătorii interne privind acordarea/apariţia, supravegherea şi rambursarea creditelor/datoriilor debitoare ale persoanelor fizice şi juridice. Adiţional, la clasificarea creditelor/datoriilor debitoare ale persoanelor juridice , persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor ţărăneşti, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie se ţine cont şi de situaţia financiară a acestora, iar în cazul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător şi care pe parcursul ultimelor 6 luni au înregistrat plăţi expirate - de veniturile confirmate (noţiune prevăzută de Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.101/2022). În cazul constatării unor neajunsuri substanţiale ale acestora,

creditul/datoria debitoare se clasifică într-o categorie mai dură, decît cele prevăzute la pct.33 subpct.1) şi 2), în funcţie de circumstanţe.
[Pct.34 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

35. Creditele acordate şi angajamentele condiţionale de acordare pe viitor a mijloacelor băneşti unui debitor (cu excepţia băncilor), ale cărui datorii depăşesc de 8 ori capitalul propriu al acestuia (în cazul în care nu există alte probleme potenţiale sau reale legate de situaţia financiară a acestuia sau de garantarea creditului) se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat".
[Pct.35 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

35[1]. Creditele acordate şi angajamentele condiţionale de acordare pe viitor a mijloacelor băneşti unui debitor (cu excepţia băncilor), ale cărui datorii depăşesc de 30 ori capitalul propriu al debitorului şi nu există alte probleme potenţiale sau reale legate de situaţia financiară a acestuia sau de garantarea creditului, se clasifică nu mai sus de categoria "substandard". Prevederile respective nu se aplică următoarelor situaţii:

a) pentru creditele şi angajamentele condiţionale (suma specificată în contract) cumulativă este mai mică sau egală cu 1000000 lei;

b) pentru creditele şi/sau angajamentele condiţionale asigurate în proporţie de cel puţin 50 la sută din valoarea expunerii faţă de debitor, cu garanţii reale aflate în proprietatea debitorului sau a asociatului care exercită controlul asupra acestuia, sau a beneficiarului efectiv al debitorului, în cazul în care debitorul este o persoană juridică (gajul bunurilor imobile, mijloacelor fixe şi circulante, cu excepţia creanţelor sau altor drepturi patrimoniale).
[Pct.35[1] completat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.35[1] introdus prin Hot.BNM nr.45 din 01.10.2015, în vigoare 13.05.2016]

36. În cazul realizării de către bancă a angajamentului condiţional în favoarea persoanei terţe (aşa ca garanţiile, acreditivele şi alte plăţi efectuate de către bancă în favoarea persoanei terţe, în cazul neîndeplinirii angajamentelor de plată de către clientul băncii conform prevederilor acordului clientului cu persoana terţă sau în baza altor condiţii) şi reflectării creanţei respective ca activ al băncii (cu excepţia angajamentelor condiţionale care au fost emise în cadrul creditelor), acesta se clasifică nu mai sus de categoria "substandard".

37. La clasificarea valorilor mobiliare şi deţinerilor băncilor în capitalul întreprinderilor, evaluarea se efectuează ţinînd cont de situaţia financiară şi alţi factori cantitativi, precum şi calitativi (ex. calitatea managementului, transparenţa informaţiei, domeniul de activitate, piaţa de desfacere etc.) ai emitentului valorii mobiliare şi respectiv al întreprinderii în care banca are deţineri. Suma valorilor mobiliare investiţionale supusă clasificării trebuie să includă, după caz, prima sau scontul.
[Pct.37 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

38. La clasificarea angajamentelor condiţionale se evaluează persoana care va deveni debitorul băncii sau care va avea creanţă faţă de bancă ca urmare a realizării contractului aferent angajamentului respectiv.

39. La clasificarea activelor/angajamentelor condiţionale:

1) În cazul în care debitorul beneficiază de credit în valută străină sau ataşat la cursul valutei străine şi nu dispune de venituri în astfel de valută în mărime suficientă pentru deservirea şi rambursarea angajamentelor în valută străină sau ataşate la cursul valutei străine conform prevederilor contractuale, creditul se clasifică conform reglementărilor interne care specifică aplicarea în cadrul clasificării a unui grad mai mic de îndatorare, o analiză mai exigentă a fluxurilor mijloacelor băneşti prognozate etc. În

cazul lipsei unor astfel de reglementări, creditul respectiv se clasifică într-o categorie mai dură cu un nivel decît în cazurile în care debitorul dispune de venituri în valută străină.

2) În cazul în care dobînda aferentă activului este cerută spre plată o dată în trimestru, activul se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat", o dată în semestru – nu mai sus de categoria "substandard", o dată în an – nu mai sus de categoria "dubios". Clasificarea respectivă se aplică şi în cazul în care banca acordă debitorului o perioadă de graţie privind achitarea dobînzii mai mare de un trimestru.

Prevederea respectivă nu se extinde asupra activelor care au drept scop finanţarea activităţilor sezoniere din domeniul agriculturii (periodicitatea plăţii dobînzilor nu trebuie să fie mai mare de 6 luni), a celor investiţionale care se caracterizează prin ciclul îndelungat de obţinere a profiturilor (periodicitatea plăţii dobînzilor nu trebuie să fie mai mare de 6 luni), precum şi asupra activelor a căror sursă sînt mijloacele băneşti obţinute sub formă de credit de la organizaţiile financiare internaţionale, în cazul în care este stabilită o anumită periodicitate privind achitarea dobînzilor aferente acestor mijloace băneşti. Activele menţionate urmează a fi clasificate conform reglementărilor interne care specifică aplicarea în cadrul clasificării a unui grad mai mic de îndatorare, o analiză mai exigentă a fluxurilor mijloacelor băneşti prognozate etc.

3) Creditul nou-acordat se clasifică nu mai sus de categoria "substandard", dacă anterior deciziei de acordare (maximum 30 de zile) banca nu a dispus de informaţii ce ţin de istoria de credit de la birourile istoriilor de credit licenţiate în Republica Moldova în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din ţara de origine, dacă o astfel de instituţie există în ţara de origine, sau altă informaţie disponibilă privind istoria de credit a debitorului în cazul persoanelor nerezidente, şi, după caz, de altă informaţie relevantă care se referă la respectarea de către debitor a obligaţiilor sale contractuale în ultimii 3 ani (certificate de la alte bănci; extrase din conturile deschise la alte bănci şi altă informaţie ce face posibilă evaluarea istoricului respectării obligaţiilor contractuale), precum şi în cazul în care debitorul a refuzat să prezinte alte informaţii relevante privind istoria sa de credi. O astfel de clasificare se efectuează de către bancă pînă la obţinerea informaţiilor respective, precum şi în cazul în care banca nu dispune de informaţii actualizate (la modificarea oricăror condiţii contractuale sau cel puţin anual) ce ţin de conţinutul istoriei de credit privind respectarea de către debitor a obligaţiilor asumate prin contractele anterioare de credit.

4) Creditul acordat şi garantat doar cu fidejusiune se clasifică nu mai sus de categoria "substandard", dacă persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente (ex. mijloace băneşti, active fixe, circulante) pentru a garanta obligaţia sau nu atestă capacitatea de rambursare a creditului. Prevederile respective nu se aplică creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 400 mii de lei şi creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor ţărăneşti, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi birourilor înfiinţate de acestea, precum şi cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 1 milion de lei.

5) Angajamentele condiţionale noi de acordare a creditelor se clasifică conform prevederilor capitolului III, cu excepţia prevederilor aferente gajului/garanţiei prevăzute la punctele 13-17, dacă acordarea sumei integrale sau a fiecărei tranşe a creditului aferent angajamentului condiţional este determinată de constituirea gajului/garanţiei suficiente pentru acoperirea creditului care va fi eliberat şi dacă este oferit de către bancă un termen, ce nu depăşeşte 60 de zile de la data debursării sumei iniţiale a creditului sau a tranşei acestuia, pentru înregistrarea gajului/garanţiei.

[Pct.39 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.39 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

40. Active, cu excepţia bunurilor imobile, precum şi bunurilor imobile cu echipamentul aferent ce reprezintă parte componentă a unui complex patrimonial, transmise în posesie/achiziţionate în schimbul rambursării datoriilor se clasifică în felul următor:

1) nu mai sus de categoria "substandard" pe o perioadă de 12 luni din data recunoaşterii în evidenţa contabilă a acestora ca active deţinute pentru vînzare;

2) nu mai sus de categoria "dubios", dacă banca nu a comercializat activele respective în decursul a 12 luni din data recunoaşterii în evidenţa contabilă a acestora, dar perioada de clasificare a activului deţinut pentru vînzare a fost prelungită;

3) nu mai sus de categoria "compromis", dacă banca nu a comercializat activele respective în decursul a 12 luni şi perioada de clasificare a activului ca deţinut pentru vînzare nu a fost prelungită;

4) în categoria "compromis", dacă banca nu a comercializat activele respective în limita perioadei prelungite de clasificare a activului deţinut pentru vînzare;

5) în categoria "compromis", dacă proprietarul activelor respective reprezintă o persoană juridică în proces de insolvabilitate/lichidare, cu excepţia bunurilor separate sau în proces de separare din masa debitoare, care se clasifică, în funcţie de situaţii, conform alin.1)-4) din prezentul punct;

6) conform pct.33-34, dacă activul este comercializat cu plata valorii acestuia în rate şi reflectat în evidenţa contabilă ca datorie debitoare.

[Pct.40 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.40 completat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

40[1]. Bunurile imobile, precum şi bunurile imobile cu echipamentul aferent ce reprezintă parte componentă a unui complex patrimonial, transmise în posesie/achiziţionate în schimbul rambursării datoriilor se clasifică în felul următor:

1) nu mai sus de categoria "substandard" pe perioada de 24 luni din data recunoaşterii activului în evidenţa contabilă cu efectuarea evaluării independente, cel puţin, anuale a activului respectiv;

2) nu mai sus de categoria "dubios" la expirarea termenului de 24 luni din data recunoaşterii activului în evidenţa contabilă cu efectuarea evaluării independente, cel puţin, anuale a activului respectiv;

3) în categoria "compromis", dacă proprietarul activelor respective reprezintă o persoană juridică în proces de insolvabilitate/lichidare, cu excepţia bunurilor separate sau în proces de separare din masa debitoare, care se clasifică, în funcţie de situaţii, conform alin.1)-2) din prezentul punct;

4) conform pct.33-34, dacă activul este comercializat cu plata valorii acestuia în rate şi reflectat în evidenţa contabilă ca datorie debitoare.

Evaluările independente menţionate la alineatele 1) şi 2) urmează a fi confirmate de o societate de audit independentă în conformitate cu Standardul Internaţional de Audit: ISA 805 "Considerări speciale – Misiuni de audit ale componentelor individuale ale situaţiilor financiare şi ale elementelor specifice, conturilor sau altor aspecte ale componentelor situaţiilor financiare" preliminar clasificării activelor respective.

[Pct.40[1] modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.40[1] introdus prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

VII. REZERVE GENERALE PENTRU RISCURI BANCARE

41. Rezervele generale pentru riscuri bancare reprezintă diferenţa dintre mărimea calculată conform pct.27 a reducerilor pentru pierderile la active/angajamente condiţionale şi mărimea bilanţieră a reducerilor pentru pierderi din deprecierea aceloraşi active şi a provizioanelor pentru pierderi la aceleaşi angajamente condiţionale formate conform Standardelor Internaţionale de Raportare Financiară.

[Pct.41 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

42. Rezervele generale pentru riscuri bancare se constituie cel puţin anual, la sfîrşitul anului de gestiune (la situaţia din 31 decembrie), din profitul nedistribuit al anului curent sau, în caz de insuficienţă, din profitul anilor precedenţi.
[Pct.42 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.42 în redacţia Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

43. În cazul în care profitul nedistribuit al anului curent şi/sau profitul anilor precedenţi al băncii este insuficient pentru a acoperi nivelul necesar al rezervelor pentru riscurile bancare, deficitul se consideră ca mărime incompletă a reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiţionale care diminuează fondurile proprii de nivel 1 de bază şi urmează să fie dezvăluit în Notele explicative la situaţiile financiare.
[Pct.43 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]
[Pct.43 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

44. În cazul micşorării mărimii reducerilor pentru pierderile la active/angajamente condiţionale, calculate conform prezentului regulament, faţă de mărimea reflectată în contul rezerve generale pentru riscuri bancare, restituirea mijloacelor se efectuează pe aceleaşi conturi de profit nedistribuit din care au fost formate rezervele respective.

VIII. ALTE PREVEDERI

45. Banca nu acordă mijloace băneşti, inclusiv mijloace băneşti suplimentare, în scopul achitării de către contraparte a datoriilor (suma de bază a activului şi/sau angajamentului condiţional, dobânzile, penalităţile şi/sau alte plăţi aferente acestuia) sale faţă de bancă sau a datoriilor faţă de bancă ale persoanelor afiliate sau aflate în legătură cu contrapartea, cu excepţia:

1) cazurilor de răscumpărare a datoriei debitorului de la altă bancă, de la o organizaţie de creditare nebancară şi de la asociaţia de economii şi împrumut;

2) cazurilor de consolidare a datoriilor debitorului băncii - persoană fizică ce nu practică activitate de întreprinzător cu posibilitatea majorării limitei de creditare, respectând, cumulativ, următoarele condiţii:

a) pe durata vieţii creditelor se admite doar o singură consolidare;

b) scadenţa datoriei consolidate nu va depăşi cea mai mare scadenţă a datoriilor consolidate;

c) cea mai mare datorie pe care o înregistrează debitorul la data consolidării nu depăşeşte 50% din valoarea datoriei consolidate;

d) debitorul nu a reţinut plăţile aferente datoriilor înregistrate mai mult de 30 de zile pe parcursul ultimelor 6 luni până la data consolidării;

e) limita datoriei consolidate va fi stabilită în conformitate cu capacitatea de rambursare curentă şi viitoare a datoriei de către debitor, pornind de la politicile şi procedurile băncii de administrare a riscurilor de credit.
[Pct.45 în redacţia Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

45^{1}. Datoria contrapărţii rezultată din consolidarea mai multor datorii ale acesteia va fi clasificată, la data consolidării, nu mai sus de categoria cea mai dură în care a fost clasificată cel puţin una dintre datoriile contrapărţii până la consolidare.
[Pct.45^{1} introdus prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

46. Banca prezintă raportul privind clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale şi calcularea reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiţionale în conformitate cu cerinţele Băncii Naţionale a Moldovei aferente raportării.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Consiliului de administraţie
al Băncii Naţionale a Moldovei
nr.231 din 27 octombrie 2011

LISTA
hotărîrilor Băncii Naţionale a Moldovei care se abrogă

1. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.224 din 30 august 2007 "Cu privire la Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale şi formarea reducerilor pentru pierderi la active şi provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiţionale" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.149-152, art.560).

2. Punctul VIII din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.171 din 11 septembrie 2008 "Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.180-181, art.536).

3. Punctul 2 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.86 din 30 aprilie 2010 "Privind modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.94-97, art.357).

4. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.229 din 18 noiembrie 2010 "Cu privire la modificarea şi completarea Regulamentului cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale şi formarea reducerilor pentru pierderi la active şi provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiţionale" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.1-4, art.59).

5. Punctul 1 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.82 din 21 aprilie 2011 "Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.87-90, art.569).